

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

 І. Д. Пасічник

«26» квітня 2024 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників на навчання для здобуття
освітнього ступеня **бакалавра** зі спеціальності **013 «Початкова
освіта»**, освітньо-професійної програми **«Початкова освіта з
поглибленим вивченням англійської мови»**

Острог – 2024

Програма вступного випробування для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 013 «Початкова освіта», освітньо-професійної програми «Початкова освіта з поглибленим вивченням англійської мови», які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план. / Укладачі Зоя СТОЛЯР, Христина КАРПОВЕЦЬ. Острог: НаУОА, 2024.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та методики початкового навчання (Протокол № 7 від 16 квітня 2024 р.).

Завідувач кафедри педагогіки
та методики початкового навчання

Зоя СТОЛЯР

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 8 від 26 квітня 2024 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Марія МАТВІЙЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 013 «Початкова освіта», освітньо-професійної програми «Початкова освіта з поглибленим вивченням англійської мови», які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план освітньо-професійної програми.

Результати вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» https://www.oa.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pruymalny_komisiyu

Вступне випробування відбувається способом комп'ютерного тестування на платформі Moodle.

III. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі початкової освіти. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Абітурієнт повинен знати:

- соціальну сутність, види, структуру педагогічної діяльності; функції педагогічної діяльності;
- вимоги до особистості вчителя;
- роль та завдання школи I ступеня;
- систему педагогічної освіти України, її структуру, завдання відповідно до Закону України «Про освіту»;
- принципи та основні форми організації освітнього процесу у ЗВО;
- особливості організації та здійснення самостійної роботи;
- систему підготовки до педагогічного спілкування;
- умови побудови системи самовиховання;
- предмет і завдання педагогіки початкової школи, її основні категорії відповідно до Закону України «Про освіту»;
- джерела і галузі педагогіки;

- філософські основи педагогіки;
- методологію педагогічної науки;
- загальну характеристику методів науково-педагогічних досліджень;
- систему освіти і виховання в Україні та принципи її побудови;
- особливості організації педагогічного процесу як цілісної системи;
- чинники розвитку і формування особистості молодшого школяра
- сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти;
- мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи;
- вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи;
- суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти.

IV. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ПЕРЕДБАЧЕНО НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Основи педагогічної діяльності.

Виникнення і становлення педагогічної професії. Суть педагогічної діяльності та її види, специфіка, особливості. Структура педагогічної діяльності. Основні функції педагогічної діяльності.

2. Вимоги до особистості вчителя.

Основні якості особистості вчителя. Педагогічне покликання і педагогічні здібності. Компоненти педагогічної майстерності. Поняття про професійну компетентність учителя, її структура.

3. Початкова школа – основне місце професійної діяльності майбутнього педагога.

Школа I ступеня – початкова ланка в системі освіти України. Роль початкової школи в національному відродженні. Завдання школи I ступеня У світлі Законів України „Про освіту”, „Про загальну середню освіту”. Особливості особистості молодшого школяра, його права та обов’язки.

Змістовий модуль 2. Сучасна система підготовки вчителя

4. Тенденції розвитку вищої освіти в Україні на сучасному етапі.

Завдання вищих закладів освіти на сучасному етапі. Закон України «Про вищу освіту». Передумови входження вищої освіти в Україні до Болонського процесу. Навчальний план вищого закладу освіти. Єдність теоретичної і практичної підготовки вчителя. Принципи та основні форми організації навчального процесу у ВНЗ. Форми організації контролю та оцінки знань і вмінь студентів.

5. Самостійна і науково-дослідна робота студентів у ЗВО.

НОП студентів. Робота з літературними джерелами. Науково-дослідна робота студентів як один із напрямів самостійної роботи. Педагогічна практика як форма самостійної роботи студентів.

6. Професійне спілкування у структурі діяльності педагога.

Мистецтво педагогічного спілкування – вирішальний фактор ефективності педагогічної діяльності. Стадії педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Технологія формування вмінь педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії та шляхи його подолання.

7. Професійне самовиховання майбутніх педагогів.

Самовиховання і його роль у професійному становленні майбутнього вчителя-класовода. Основні завдання ЗВО щодо самовиховання майбутніх учителів. Структура процесу самовиховання студентів. Методи і прийоми самовиховання.

8. Предмет і завдання педагогіки.

Педагогіка як наука, мистецтво, технологія. Коротка історія виникнення і розвитку педагогіки. Об'єкт, предмет, завдання педагогіки. Функції педагогіки. Основні педагогічні категорії. Система педагогічних наук. Педагогіка як навчальна дисципліна. Зв'язки педагогіки з іншими науками. Джерела педагогіки. Класики педагогічної теорії та практики. Напрями, течії зарубіжної педагогіки: філософський, психолого-педагогічний, соціальний.

9. Філософські основи педагогіки.

Поняття “методологія педагогічної науки”. Методологія педагогіки. Філософські концепції розвитку особистості та сучасні філософські течії в зарубіжній педагогіці. Філософський напрям у педагогіці. Психолого-педагогічний напрям у педагогіці. Соціальний напрям у педагогіці. Філософська система гуманізму в освіті. Ціннісний (аксіологічний) підхід до вивчення педагогічних явищ.

10. Система освіти в Україні. Поняття системи освіти як історичної категорії.

Система і структура освіти в Україні відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, “Про позашкільну освіту”, “Про вищу освіту”. Завдання системи освіти. Принципи побудови освіти в Україні. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні. Ступенева і неперервна освіта в Україні. Взаємозв'язок загальної, політехнічної та професійної освіти. Пріоритетні напрями розвитку системи освіти в Україні.

11. Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічних досліджень.

Науково-педагогічні дослідження – один із шляхів розв'язання проблем педагогіки. Технологія, етапи і процедура педагогічних досліджень. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень. Характеристика методів науково-педагогічних досліджень: емпіричні методи дослідження; теоретичні методи дослідження, математичні методи дослідження. Методи вивчення педагогічного процесу в природних умовах; вивчення педагогічного процесу в спеціально змінених умовах; методи обробки результатів дослідження. Форми втілення результатів досліджень у практичну діяльність вчителів.

12. Педагогічний процес як система.

Сутність і структура педагогічного процесу. Взаємодія як спосіб організації педагогічного процесу. Педагогічна ситуація – основна одиниця педагогічного процесу. Компоненти педагогічного процесу. Рушійні сили і закономірності

педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу. Принципи педагогічного процесу. Цілісність педагогічного процесу. Зміст і ефективність педагогічного процесу. Технологія педагогічного процесу.

13. Розвиток і формування особистості молодшого школяра.

Вікова періодизація в педагогіці. Структура особистості. Розвиток молодшого школяра. Чинники розвитку особистості. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості молодшого школяра. Нерівномірність розвитку. Акселерація і ретрадація в розвитку особистості. Теорії виникнення явища акселерації: геліогенна теорія, теорія гетерозії, теорія урбанізації, нітривна теорія, теорія опромінення. Причини ретрадації молодшого школяра. Врахування індивідуальних особливостей. Теорії розвитку особистості: біогенетичні теорії (перевага спадковості); соціогенетичні теорії (перевага середовища); теорії взаємодії факторів (конфронтація, конвергенція); персоналістичні теорії (перевага активності особистості). Народна педагогіка про вікову періодизацію і виховання дітей у період раннього дитинства.

14. Становлення особистості у процесі соціалізації.

Вплив середовища на розвиток особистості молодшого школяра. Педагогічна характеристика соціального середовища. Класифікація і загальна характеристика факторів соціалізації. Сім'я як середовище розвитку і формування особистості. Виховні функції соціального середовища. Народна педагогіка про вплив середовища на розвиток і формування особистості дитини.

15. Роль виховання та діяльності у формуванні особистості.

Виховання як суттєвий чинник розвитку особистості молодшого школяра. Основні напрями виховання. Національне виховання. Мета виховання в сучасній педагогіці. Зарубіжна педагогіка про мету виховання. Ієрархія виховних цілей. Умови і фактори визначення цілей виховання. Ідеал українського виховання. Народна педагогіка про мету та ідеал виховання. Діяльність як основний фактор формування особистості молодшого школяра. Взаємозв'язок діяльності, спілкування і розвитку особистості. Суть, зміст, мета і види діяльності. Спілкування і його значення в розвитку особистості.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>

2. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/Новини/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>

3. Рацул А., Довга Т., Рацул А. Педагогіка: інформаційний виклад. Київ, 2015. 320 с. URL: <https://docplayer.net/78083744-Pedagogika-pedagogika-anatoliy-racul-tetyana-dovga-anzhela-racul-anatoliy-racul-tetyana-dovga-anzhela-racul.html>

4. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Київ, 2002. 528 с.

Допоміжна

1. Бібік Н. Аналіз суперечностей у запровадженні компетентнісного підходу в шкільній освіті. *Гірська школа Українських Карпат*. 2015. № 12–13. С. 44–47.
2. Бібік Н. М. Переваги і ризики запровадження компетентнісного підходу в шкільній освіті. *Український педагогічний журнал*. 2015. № 1. С. 47–58.
3. Дидактика: теорія і практика. Навчально-методичний посібник для студентів гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с.
4. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно-методичний збірник / Упорядник Г.О. Сиротенко. Полтава: ПОІППО, 2006. 124 с.
5. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод, посіб. авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. Київ: А.П.Н.; 2009. 136 с.
6. Історія педагогіки / За ред. проф. М.В.Левківського, докт.пед.наук О.А.Дубасенюк. Житомир: Житомирський державний педагогічний університет, 1999. 336 с.
7. Карпенчук С.Г. Виховний процес: вивчення ефективності. Науково-методичний посібник. Рівне: Волинські обереги, 2009. 180 с.
8. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи: технологічна складова : монографія. Донецьк : Юго-Восток, 2009. 375 с.
9. Ковтунович Т. Як не згоріти в полум'ї професії: корекційна програма для вихователів дошкільних навчальних закладів. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. 200 с.
10. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи (Бібліотека з освітньої політики) / за ред. О. В. Овчарук. Київ : К.І.С., 2004. 112 с.
11. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навч. посіб. / Міжрегіональна академія управління персоналом. Київ : МАУП, 2000. 256с.
12. Освітні технології: Навч.-метод, посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2001. 256 с.
13. Пометун О. Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : Бібліотека з освітньої політики* / за ред. О. В. Овчарук. Київ : К.І.С., 2004. С. 64–70.
14. Пометун О. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти. *Рідна школа*. 2005. № 1. С. 65–69.
15. Прокопів Л. Інформаційні технології навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2014. 160с.
16. Савченко О. Я. Розвиток змісту початкової освіти в умовах державного суверенітету України: методологічний, законодавчий, дидактичний аспекти [Текст]. *Педагогічна і психологічна науки в Україні: Збірник наукових праць*: в 5 т. / Нац. акад. пед. наук України. Київ: Педагогічна думка, 2012. Т. 3 : Загальна середня освіта. С. 61–74
17. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи: Підручник для вузів Київ: Генеза, 2002 . 368 с. Бібліогр. у підстроч. приміт. ISBN 966-504-295-5.

18. Савченко О. Я. Взаємозв'язок ключових і предметних компетентностей у контексті формування у молодших школярів уміння вчитися. *Імідж сучасного педагога*. 2012. № 6. С. 3–6.

19. Савченко О. Я. Досвід реформування української освіти: уроки і подальший поступ [Текст]. *Шлях освіти*. 2010. № 3. С. 2–6.

20. Савченко О. Я. Компетентнісний підхід як чинник модернізації початкової освіти. *Наука і освіта: наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України*. 2011. № 4 (Педагогіка). С. 13–16.

21. Савченко О. Я. Розвивальний потенціал змісту освіти у 12-річній школі. *Шлях освіти*. 2008. № 2. С. 2–7.

22. Савченко О. Я. Теоретичні підходи до визначення якості шкільної освіти. *Шлях освіти*. 2006. № 4. С. 2–6.

23. Чепіль М. М., Дудник З. Педагогічні технології: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2012. 224 с.

24. Якухно І. Освітні інновації: теоретичний і практичний аспекти. *Імідж сучасного педагога : наук.-практ. освіт.-попул. часоп.* 2010. № 5. С. 3–5.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступне випробування зі спеціальності для вступників на навчання в НаУОА для здобуття ступеня бакалавра, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план освітньо-професійної програми, відбувається з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle.

Бал вступного випробування визначають як суму балів, одержаних за вирішення 50 тестових завдань. Правильна відповідь за одне тестове завдання – 1 бал, неправильна – 0 балів.

Загальну оцінку за виконання завдань вступного випробування виставляє система Moodle за 12-бальною шкалою за заданою формулою, після чого автоматично переводить у 200-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

Переведення бала за виконання завдань вступного випробування, обрахованого за 12-бальною шкалою, у шкалу 100–200 балів

1	100	4	120	8	160
1,1	100	4,1	121	8,1	161
1,2	100	4,2	122	8,2	162
1,3	100	4,3	123	8,3	163
1,4	100	4,4	124	8,4	164
1,5	100	4,5	125	8,5	165
1,6	100	4,6	126	8,6	166
1,7	100	4,7	127	8,7	167
1,8	100	4,8	128	8,8	168
1,9	100	4,9	129	8,9	169
2	100	5	130	9	170
2,1	101	5,1	131	9,1	171
2,2	102	5,2	132	9,2	172
2,3	103	5,3	133	9,3	173
2,4	104	5,4	134	9,4	174
2,5	105	5,5	135	9,5	175
2,6	106	5,6	136	9,6	176
2,7	107	5,7	137	9,7	177
2,8	108	5,8	138	9,8	178
2,9	109	5,9	139	9,9	179
3	110	6	140	10	180
3,1	111	6,1	141	10,1	181
3,2	112	6,2	142	10,2	182
3,3	113	6,3	143	10,3	183
3,4	114	6,4	144	10,4	184
3,5	115	6,5	145	10,5	185
3,6	116	6,6	146	10,6	186
3,7	117	6,7	147	10,7	187
3,8	118	6,8	148	10,8	188
3,9	119	6,9	149	10,9	189
		7	150	11	190
		7,1	151	11,1	191
		7,2	152	11,2	192
		7,3	153	11,3	193
		7,4	154	11,4	194
		7,5	155	11,5	195
		7,6	156	11,6	196
		7,7	157	11,7	197
		7,8	158	11,8	198
		7,9	159	11,9	199
				12	200

Вступника допускають до участі в конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань вступного випробування становить 100 балів і більше за 200-бальною шкалою оцінювання.

Якщо результат складання вступного випробування вступника становить менше 100 балів, то його не допускають до участі в конкурсному відборі.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання вступного випробування зі спеціальності повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям із боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування в комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення вступного випробування;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.